

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/10/2019
Identifikačné číslo spisu: 7009201680
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7009201680.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: ELTO REALITY, s. r. o., so sídlom Priemyselná 22, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 45 976 678, zastúpeného JUDr. Martin Saloka, advokátom, so sídlom Zvonárska 8, 040 01 Košice, proti žalovanej: JUDr. Jana Závodská, so sídlom Slovenskej jednoty 8, 040 01 Košice, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu REKONŠTRUKTA Košice s.r.o., so sídlom Južná trieda 78, 040 01 Košice, IČO: 31 676 286, o vylúčení veci z konkurznej podstaty, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cbi/9/2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. decembra 2016, č. k. 4Cbi/9/2009-340, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15. decembra 2016, č. k. 4Cbi/9/2009-340 v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom (v poradí štvrtým) z 15. decembra 2016, č. k. 4Cbi/9/2009-340 I. zastavil konanie o vylúčení veci z konkurznej podstaty úpadcu REKONŠTRUKTA Košice s.r.o., so sídlom Južná trieda 78, Košice, IČO: 31 676 286 - nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom v Košiciach, katastrálny odbor, zapísaných na LV č. XXXXX, okres T., obec T., ako parcela č. 372/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 601 m², parcela č. 372/14 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 m² a stavba súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/14, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou z 20. novembra 2009 domáhal, aby súd vylúčil z konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľností vedené Katastrálnym úradom v T., Správu katastra T., zapísaných na LV č. XXXXX, okres T., obec T., katastrálne územie I., ako pozemok

parcely č. 372/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 601 m², parcela č. 372/14 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 m², parcela č. 372/15 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1136 m², parcela č. 372/16 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m², stavba súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/14, stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/15, stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/16.

Na pojednávaní uskutočnenom dňa 21. januára 2016 vzal žalobca žalobu v časti vylúčenia nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, okres T., obec T., a to pozemku parcela č. 372/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 601 m², parcela č. 372/14 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 m² a stavby - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/14 späť, a preto súd konanie v tejto časti zastavil.

Po čiastočnom späťvzati žaloby ostal predmetom konania žalobný návrh, ktorým sa žalobca domáhal vylúčenia nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX špecifikovaných ako pozemok parcela č. 372/15 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1136 m², parcela č. 372/16 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m², stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/15 a stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/16. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že nehnuteľnosti, vylúčenia ktorých sa žalobca domáhal z konkurznej podstaty, neboli v žalobe špecifikované dostatočne presne a vzhľadom k tomu, že z návrhu nie je možné spoľahlivo identifikovať nehnuteľnosti, predovšetkým pokiaľ ide o budovy, resp. stavby.

2.3. Po vyriešení otázky, že kúpna zmluva, na podklade ktorej žalobca nadobudol sporné nehnuteľnosti, je neplatným právnym úkonom, žalobca uviedol, že vlastnícke právo nadobudol vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v nadväznosti na uvedené skonštatoval, že žalobca predmetné nehnuteľnosti nenadobudol vydržaním, a preto správca konkurznej podstaty postupoval správne, ak zapísal nehnuteľnosti do konkurznej podstaty.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dňa 13. februára 2017 odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ C. s. p.), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

Odvolateľ pri odôvodnení jednotlivých odvolacích dôvodov uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a dodal, že pri podaní žaloby nedisponoval žiadnou relevantnou informáciou o rozsahu vecí zaradených do konkurznej podstaty.

Žalobca poukázal na to, že s úpadcom uzatvoril zmluvu o prevode nehnuteľností dňa 14. septembra 1998, pričom objektívne nevedel a ani s prihliadnutím na všetky okolnosti nemohol vedieť, že by zmluva o prevode nehnuteľností mohla byť neplatným právnym úkonom. Úpadca pritom v zmluve o prevode nehnuteľností ubezpečil žalobcu, že mu v prevode nehnuteľností nebránila žiadna skutočnosť.

Odvolateľ tvrdil, že bol minimálne počas 10 rokov dobromyseľný v tom, že mu predmetné veci ako vlastníkovi patria, keď počas plynutia vydržacej doby nenastala žiadna skutočnosť, ktorá mala, alebo aspoň mohla mať vplyv na plynutie vydržacej doby. Samotné nehnuteľnosti boli do súpisu zapísané až 1. septembra 2009, o čom sa dozvedel dňa 23. októbra 2009.

Skutočnosťou majúcou vplyv na vydržanie nehnuteľností nemohlo byť ani podanie žaloby spoločnosťou TIKKA INVESTMENTS LIMITED na Okresný súd Košice II o určenie neplatnosti právneho úkonu dňa 12. septembra 2008. O podaní predmetnej žaloby sa dozvedel až 5. novembra 2008, kedy mu predmetná žaloba bola doručená. Samotná skutočnosť, že tretia osoba podala určovaciu žalobu na súd počas plynutia vydržacej doby (12. septembra 2008), nemohla mať vplyv na oprávnenosť držby žalobcu. Pre posúdenie oprávnenosti, resp. neoprávnenosti držby je totiž rozhodujúca skutočnosť, či sa osoba, ktorá určité právo vydržiava, dozvedela o skutočnosti, ktorá má vplyv na posúdenie oprávnenosti, resp. neoprávnenosti držby.

Podľa žalobcu nemohlo dôjsť k prerušeniu plynutia vydržacej doby ani oznámením advokátskej kancelárie SCHULTZOVÁ & PARTNERS, s.r.o. zastupujúcej spoločnosť TIKKA INVESTMENTS LIMITED datovaným na 11. septembra 2008. Odvolateľ poukázal na to, že v spore namietal doručenie predmetného listu v lehote do 14. septembra 2008, kedy podľa jeho presvedčenia uplynula desaťročná

lehota pre vydržanie. V tejto súvislosti odcitoval ustanovenia § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď oznámenie skutočností, ktoré majú vplyv na spochybnenie oprávnenosti držby veci, je hmotnoprávnym úkonom, ktorý musí byť adresovaný účastníkovi, ktorý je držiteľom veci. Len uplatnenie žaloby na súde a podanie listu na poštovú prepravu dňa 11. septembra 2008, čo v konaní nebolo preukázané, samo o sebe nestačí na spochybnenie oprávnenosti držby, pretože ak sa oprávnený držiteľ nedozvie o skutočnostiach, ktoré spochybňujú oprávnenosť jeho držby, je splnená podmienka uvedená v ustanovení § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to, že je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí (že je držiteľom oprávneným).

Odvolateľ záverom skonštatoval, že krajský súd v predmetnom spore rozhodoval len na podklade vlastných pocitov právne významnými skutočnosťami sa nezaoberal, pričom nie je zrejmé, akými vnútornými myšlienkovými pochodmi sa riadil.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu z 24. marca 2017 navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Vo svojom vyjadrení uviedla, že pôvodný žalobca nebol pri nadobúdaní nehnuteľností odborne starostlivý a ani dobromyseľný, keď pred vyhlásením konkurzu odkúpil polovicu areálu za kúpnu cenu 174 293,30 eur a za druhú polovicu vo verejnom ponukovom konaní ponúkol už len sumu 7 302,66 eur, čo preukazuje špekulatívnosť a prekvapivosť konania pôvodného žalobcu.

Zároveň dala do pozornosti, že žalobca nepredložil žiadny dôkaz na preukázanie, že mu doporučené zaslaná zásielka nebola doručená a že v danom čase nebolo možné prijať pre technickú poruchu fax odoslaný na faxové číslo pôvodného žalobcu a konkrétne dôvody, prečo by pracovník konkurzného veriteľa nemal v danom konkrétnom čase telefonovať s konateľom pôvodného žalobcu. Pritom ani prípadné vypočutie Ing. Vladimíra Krča ako bývalého konateľa pôvodného žalobcu by nemohlo byť objektívnym a hodnoverným dôkazom na preukázanie dobromyseľnosti žalobcu pri nadobúdaní sporných nehnuteľností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd odvolací, rozsudkom z 11. júla 2017, sp. zn. 3Obo/17/2017 rozsudok krajského súdu potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 100 %.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, uznesením z 28. februára 2019, sp. zn. 2ObdoV/3/2018 rozsudok odvolacieho senátu najvyššieho súdu z 11. júla 2017, sp. zn. 3Obo/17/2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.1. V odôvodnení predmetného uznesenia dovolací senát najvyššieho súdu vytkol súdom nižšej inštancie, že v priebehu konania nebolo ustálené, ako nadobudol úpadca vlastnícke právo k parcele č. 370/105, ktorej zánikom vznikla parcela č. 372/15, preto záver o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy v časti prevodu parcely č. 372/15 je predčasný a nedostatočne odôvodnený. Na podklade rozsahu vykonaného dokazovania dospeli nižšie súdy k nelogickým záverom o absolútnej neplatnosti celej kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998, keď je zrejmé, že označenia nehnuteľností sa nezhodujú. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu tak nedáva odpoveď na otázku, čo bolo podkladom pre záver o absolútnej neplatnosti celej kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 (keď nie je ustálené nadobudnutie jednotlivých nehnuteľností úpadcom a ich vznik, či už oddelením, alebo zánikom inej parcely). Rovnako vo vzťahu k stavbe č. 2528 umiestnenej na parcele č. 372/16 je potrebné prijať obsahovo totožný záver. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie tak nedáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky a ich závery nie sú odôvodnené dostatočne presvedčivo.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu

(podľa § 455 C. s. p.) opätovne prejednal odvolanie žalobcu podľa ustanovenia § 379 C. s. p. s nariadením odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.), nakoľko pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné zopakovať a doplniť dokazovanie, zohľadňujúc znenie ustanovenia § 390 C. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Odvolací súd úvodom konštatuje, že pri svojom rozhodovaní je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C. s. p.), čo znamená, že je oprávnený posudzovať len tie odvolateľom uplatnené odvolacie dôvody, vo vzťahu ku ktorým uviedol odvoláciu argumentáciu a nie aj tie, ktoré síce v úvode odvolania

označil odkazom na znenie ustanovenia § 365 ods. 1 C. s. p., avšak z obsahu podaného odvolania nevyplývajú (rovnako vid' aj 3Obo/2-4/2019 a 3Obdo/58/2019). Rovnako však je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení (§ 455 C. s. p.).

9.1. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v ďalšom konaní posudzoval:

- námietku nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.)

- rozsah nehnuteľností, ktoré nadobudol predchodca žalobcu od úpadcu, ktoré úpadca získal od Fondu národného majetku SR (ďalej len „FNM“ alebo „Fond“ v príslušnom gramatickom tvare), v nadväznosti na posúdenie (rozsahu) neplatnosti kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998, hoci neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy bola konštatovaná už v uznesení dovolacieho súdu z 20. novembra 2012, sp. zn. 1Obo/72/2011 a žalobca záver o neplatnosti celej kúpnej zmluvy až do podania dovolania proti predchádzajúcemu rozsudku dovolacieho súdu z 11. júla 2017, sp. zn. 3Obo/17/2017 v spore nespochybňoval, a

- nesprávne právne posúdenie otázky dobromyseľnosti držby žalobcu, pokiaľ ide o sporné nehnuteľnosti, v nadväznosti na možnosť, resp. nemožnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k nim vydržaním (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

10. Pokiaľ ide o odvolateľom namietanú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, odvolací súd uvádza, že predmetné tvrdenie je pravdivé, keďže z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vôbec (okrem strohého odkazu na kasačné uznesenie dovolacieho súdu z 30. júna 2016, sp. zn. 3Obo/16/2016) nevyplýva, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil a ktoré skutočnosti mal v konaní preukázané.

10.1. Napadnutý rozsudok krajského súdu trpí predmetným závažným nedostatkom, a to napriek tomu, že nepreskúmateľnosť (nedostatok odôvodnenia) rozhodnutia bola dôvodom vydania predchádzajúcich zrušujúcich uznesení dovolacieho súdu z 30. apríla 2015, sp. zn. 3Obo/19/2014 a z 30. júna 2016, sp. zn. 3Obo/16/2016. Je tak zrejmé, že súd prvej inštancie nerešpektoval svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. a osobitne aj z ustanovenia § 391 ods. 2 C. s. p. a ani v poradí štvrtý rozsudok krajského súdu vydaný v predmetnom spore neobsahuje odôvodnenie tak, ako to predpokladá Civilný sporový poriadok v ustanovení § 220 ods. 2 C. s. p.

Na druhej strane však odvolací súd poukazuje na to, že platná a účinná právna úprava mu vzhľadom na znenie ustanovenia § 390 C. s. p. neumožňuje napadnutý rozsudok krajského súdu opätovne zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (k tomu v podrobnostiach odvolací súd odkazuje na nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 379/2017, III. ÚS 5/2018 a predovšetkým I. ÚS 227/2018). Uvedeným oprávnením (vyplývajúcim z ustanovenia § 449 ods. 2 C. s. p.) disponoval iba dovolací súd, ktorý ho však v uznesení z 28. februára 2019 nevyužil, keď uznesením sp. zn. 2ObdoV/3/2018 zrušil iba rozsudok dovolacieho súdu (a nie aj rozsudok súdu prvej inštancie).

Vzhľadom na uvedené je odvolací súd - napriek jednoznačným procesným pochybeniam súdu prvej inštancie - povinný vo veci sám rozhodnúť a vo svojom rozhodnutí sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie v spore.

11. Zároveň odvolací súd konštatuje, že skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (aj v nadväznosti na závery vyslovené v kasačnom uznesení dovolacieho súdu) bol nedostatočný pre rozhodnutie vo veci a pre rozhodnutie o odvolaní žalobcu.

11.1. Aby odvolací súd vyhovel právne záväznému názoru dovolacieho súdu vyslovenému v uznesení z 28. februára 2019, sp. zn. 2ObdoV/3/2018 a aby zabezpečil spravodlivé rozhodnutie v predmetnom excindačnom spore, vyžiadal si (hoci to strany výslovne nenavrhl) prípisom z 13. mája 2020 od Okresného úradu Košice, katastrálny odbor s poukazom na znenie ustanovenia § 189 Civilného sporového poriadku nasledovné listiny:

- Rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností č. V-2481/98;
- Kúpnu zmluvu, na podklade ktorej bolo zapísané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam obchodnej spoločnosti REKONŠTRUKTA Košice s.r.o. rozhodnutím o povolení vkladu č. V-4451/97;
- Geometrický plán č. 242/98 z 9. septembra 1998 (týkajúci sa nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, do roku 2007 LV č. XXXXX);
- Listinu, na základe ktorej bola zapísaná do katastra nehnuteľností stavba so súpisným č. 2528 (na LV

č. XXXXX, do roku 2007 LV č. XXXXX) postavená na parcele č. 372/16 na základe Z 14/98, položka v. z. 479/98.

12. Odvolací súd pri opätovnom prejednaní odvolania žalobcu (aj vzhľadom na potrebu skúmať, či je absolútne neplatná celá kúpna zmluva zo 14. septembra 1998 alebo len jej časť - vzhľadom na rozhodnutie dovolacieho senátu najvyššieho súdu) dospel k záveru, že na rozhodovanú vec sa vzťahuje aj ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, ktoré v doterajšom priebehu konania nebolo použité. Preto v súlade s ustanovením § 382 C. s. p. výzvou zo 16. júna 2020 vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka.

Žalovaná vo vyjadrení zo 6. júla 2020 uviedla, že výnimku z neplatného právneho úkonu je možné použiť len na výmeru 95 m², zastavané plochy a nádvoria, ktorá bola odčlenená z parcely č. 370/105 a bola pričlenená k parcele č. 372/15, keďže nebola predmetom privatizačnej zmluvy. Nakoľko však nie je možné dať parcelu č. 372/15 a parcelu č. 370/105 do pôvodného stavu, nie je možné túto časť právneho úkonu oddeliť od neplatného (vadného) právneho úkonu. Vzhľadom na uvedené žalovaná súhlasila s použitím ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka. Záverom žalovaná označila námietku žalobcu týkajúcu sa stavby so súpisným č. 2528, ktorá je evidovaná na parcele č. 372/16 ako administratívna budova, za nedôvodnú.

Žalobca vo vyjadrení z 27. júla 2020 oznámil odvolaciemu súdu, že zotrváva na svojich odvolaciach a aj dovolaciach námietkach, pričom odkázal na body 18. až 23. odôvodnenia dovolacieho senátu najvyššieho súdu z 28. februára 2019, sp. zn. 2ObdoV/3/2018.

13. Na pojednávaní odvolací súd zopakoval dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci a to prečítaním listinných dôkazov:

- zmluvy o predaji podniku č. 427/1993 z 29. decembra 1993 uzatvorenej medzi FNM ako predávajúcim a úpadcom ako kupujúcim (č. 1. 36 súdneho spisu),
- listu vypracovaného advokátskou kanceláriou SCHULTZOVÁ & PARTNERS, s.r.o. zastupujúcej spoločnosť TIKKA INVESTMENTS LIMITED ako veriteľa úpadcu (na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej s Fondom) z 11. septembra 2008 adresovaného pôvodnému žalobcovi (č. 1. 28 súdneho spisu),
- dokladu o odoslaní predmetného listu pôvodnému žalobcom faxom dňa 11. septembra 2008 (č. 1. 31 súdneho spisu),
- dokladu (podacieho lístka) preukazujúceho odoslanie predmetného listu pôvodnému žalobcovi prostredníctvom poštového podniku ako doporučenú zásielku dňa 11. septembra 2008 (č. 1. 155 súdneho spisu),
- e-mailovej správy adresovanej štatutárnemu orgánu dňa 5. septembra 2008 (č. 1. 156 súdneho spisu),
- oznámenia Okresného úradu Košice, katastrálny odbor z 10. novembra 2015 (č. 1. 248 súdneho spisu),
- kúpnej zmluvy zo 16. mája 2011 uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou VEREX ELTO, s.r.o. (pôvodným žalobcom) ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou ELTO REALITY, s.r.o. (žalobcom) ako kupujúcim (č. 1. 165 súdneho spisu).

13.1. Zároveň odvolací súd na pojednávaní doplnil dokazovanie vo veci prečítaním nasledovných listín:

- kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 uzatvorenej medzi úpadcom ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou VEREX ELTO, s.r.o. (pôvodným žalobcom) ako kupujúcim s vyznačenou doložkou Okresného úradu Košice IV, katastrálny odbor o povolení vkladu zo 7. októbra 1998, pod č. V 2481/98 vrátane geometrického plánu z 9. septembra 1998,
- kúpnej zmluvy z 11. apríla 1997 uzatvorenej medzi spoločnosťou STAVOVYROBA Košice, štátny podnik v likvidácii ako predávajúcim a úpadcom ako kupujúcim s vyznačenou doložkou Okresného úradu Košice IV, katastrálny odbor o povolení vkladu zo 16. apríla 1997, pod č. V 4451/97 a
- žiadosti o zápis nehnuteľnosti do katastra, ktorej bolo vyhovené Okresným úradom Košice IV, katastrálny odbor pod č. Z 14/98, položka v. z. 479/98.

14. Z vykonaných dôkazov (k tomu vid' predovšetkým bod II. kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998) odvolací súd zistil, že kúpnu zmluvou zo 14. septembra 1998 prevádzal úpadca na pôvodného žalobcu časť nehnuteľností, ktoré úpadca získal na základe zmluvy o predaji podniku č. 427/1993 od FNM ako

predávajúceho a časť nehnuteľností, ktoré úpadca získal od predávajúceho STAVOVYROBA Košice, štátny podnik v likvidácii na základe kúpnej zmluvy z 11. apríla 1997.

14.1. Zmluvou o predaji podniku č. 427/1993 nadobudol úpadca od Fondu vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX, k. ú. T. špecifikované ako pozemok parcela č. 372/8 - ostatné plochy o výmere 2161 m² a stavba postavenú na parcele č. 372/8 - sklady a dielňa (č. 1. 61 súdneho spisu).

14.2. Kúpnu zmluvou z 11. apríla 1997 nadobudol úpadca od predávajúceho STAVOVYROBA Košice, štátny podnik v likvidácii vlastnícke právo k nehnuteľnosti špecifikovanej ako novovytvorená parcela č. 370/105 - zastavaná plocha o výmere 112 m² a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 112/97521 na parcele č. 370/21 - zastavaná plocha o výmere 6583 m², parcele č. 370/42 - zastavaná plocha o výmere 1854 m², parcele č. 370/44

- zastavaná plocha o výmere 790 m², parcele č. 370/47 - zastavaná plocha o výmere 833 m², parcele č. 370/86 - ostatné plochy o výmere 819 m² a parcele č. 370/103 - zastavaná plocha o výmere 581 m².

Mestská časť T. listinou z 19. februára 1998 (zapísanou pod č. Z 14/98, položka v. z. 479/98) určila súpisné číslo IV 2528 pre stavbu postavenú na ulici I., ktorá sa nachádza na parcele č. 372/8 a č. 372/14, pričom ide o stavbu „skladovacia a inžinierska činnosť“. Tu odvolací súd dopĺňa, že sa jedná o stavbu nachádzajúcu sa na pôvodnej parcele č. 372/8 (s pôvodnou výmerou 2161 m²), ktorá bola prevedená z Fondu na úpadcu zmluvou o predaji podniku č. 427/1993, a ktorá v tom čase nemala pridelené súpisné číslo.

Geometrickým plánom č. 242/98 z 9. septembra 1998 došlo k zmene v katastri nehnuteľností, keď doterajší stav: parcela č. 372/8 o výmere 1988 m², parcela č. 372/14 o výmere 173 m² [tu dáva odvolací súd do pozornosti, že vtedajšie parcely č. 372/8 (o výmere 1988 m²) a č. 372/14 (o výmere 173 m²) zodpovedajú výmere parcely č. 372/8, ktorú nadobudol úpadca od FNM zmluvou o predaji podniku (t. j. 2161 m²)] a parcela č. 370/105 o výmere 112 m² bol nahradený novým stavom tak, že:

- parcela č. 372/8 ostala o výmere 964 m² (z časti parcely č. 372/8 o výmere 947 m² a z časti pôvodnej parcely č. 370/105 o výmere 17 m²),

- parcela č. 372/14 ostala o výmere 81 m²,

- parcela č. 370/105 zanikla,

- vytvorila sa parcela č. 372/15 o výmere 1136 m², a to z časti parcely č. 372/8 o výmere 1041 m² a z časti parcely č. 370/105 o výmere 95 m² a

- vytvorila sa parcela č. 372/16 o výmere 92 m², ktorá vznikla z časti parcely č. 372/14.

15. Samotnou kúpnu zmluvou zo 14. septembra 1998 previedol úpadca na pôvodného žalobcu vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným ako pozemok - parcela č. 372/15 o výmere 1136 m², zastavaná plocha, ktorá vznikla na základe geometrického plánu oddelením od parcely č. 372/8 a zánikom parcely č. 370/105, predmetom kúpy je ďalej pozemok - parcela č. 372/16 o výmere 92 m², ktorá vznikla oddelením od parcely č. 372/14 a stavby, a to administratívno-prevádzková budova súpisné č. 2528 postavená na parcele č. 372/16 a sklad súpisné č. 2528 postavený na parcele č. 372/15 (t. j. nehnuteľnosti, ktorých vylúčenia sa po čiastočnom späťvzati žaloby domáha žalobca v rozhodovanom spore - pozn. odvolacieho súdu).

15.1. Vklad vlastníckeho práva bol povolený Okresným úradom Košice IV, katastrálny odbor dňa 7. októbra 1998, pod č. V 2481/98.

15.2. Pôvodný list vlastníctva č. XXXXX, na ktorom boli predmetné nehnuteľnosti zapísané, bol v roku 2007 zrušený a nehnuteľnosti boli zapísané do nového listu vlastníctva č. XXXXX.

15.3. Následne boli nehnuteľnosti - ktoré úpadca previedol na obchodnú spoločnosť VEREX ELTO, s.r.o. kúpnu zmluvou zo 14. septembra 1998, a ku ktorým obchodná spoločnosť VEREX ELTO, s.r.o. nadobudla vlastnícke právo na základe rozhodnutia o povolení vkladu č. V-2481/98 - prevedené obchodnou spoločnosťou VEREX ELTO, s.r.o. na žalobcu kúpnu zmluvou zo 16. mája 2011 (špecifikované v kúpnej zmluve ako predmet kúpy 2/).

Z uvedeného je zrejmé, že úpadca kúpnu zmluvou zo 14. septembra 1998 prevádzal na pôvodného žalobcu predovšetkým vlastnícke právo k nehnuteľnostiam [tak pozemky, ako aj stavbu - v zmluve o predaji podniku označenej ako sklad a dielňa, ktorej bolo neskôr (v roku 1998) pridelené súpisné č. 2528

(k tomu viď body 14.1. a 14.3. vyššie)], ktoré nadobudol zmluvou o predaji podniku od Fondu. Iba pozemok zapísaný pôvodne na parcele č. 370/105 vo výmere 95 m² (ktorá sa stala súčasťou novovzniknutej parcely č. 372/15) nenadobudol úpadca od Fondu, ale kúpnu zmluvou od predávajúceho STAVOVÝROBA Košice, štátny podnik v likvidácii.

Odvolačí súd poukazuje na to, že na nehnuteľnosti nadobudnuté úpadcom od FNM dopadá znenie ustanovenia § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“) v znení účinnom ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy (t. j. k 14. septembru 1998), podľa ktorého do splatenia celej kúpnej ceny je prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti nadobúdateľom na inú osobu alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti alebo jeho založenie v prospech tretích osôb možné len po predchádzajúcom písomnom súhlase fondu. Ak fond do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti nadobúdateľa fondu na nakladanie s privatizovaným majetkom písomne nevyjadrí nesúhlas, má sa za to, že súhlas bol udelený. Ak nadobúdateľ privatizovaného majetku nedodrží pri nakladaní s týmto majetkom uvedený postup, prevod privatizovaného majetku alebo jeho časti alebo jeho vklad do obchodnej spoločnosti alebo jeho založenie v prospech tretích osôb sú neplatné.

17.1. Nerešpektovanie obmedzenia obsahnutého v ustanovení § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože svojim obsahom a účelom odporuje výslovnému zneniu zákona, čo v predmetnom spore ustálil už odvolací súd v kasačnom uznesení z 20. novembra 2012, sp. zn. 1Obo/72/2011.

17.2. V predmetnej veci úpadca nedisponoval predchádzajúcim súhlasom Fondu s predajom nehnuteľností, ktoré nadobudol zmluvou o predaji podniku č. 427/1993. Predmetnú skutočnosť - ani to, že úpadca nedodržel zákonom predpokladaný postup podľa § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. - žalobca v spore nespochybňoval.

17.3. Z uvedeného dôvodu predstavuje kúpna zmluva zo 14. septembra 1998 uzatvorená medzi úpadcom ako predávajúcim a pôvodným žalobcom ako kupujúcim v časti týkajúcej sa prevodu pozemkov, ktoré boli pôvodne zapísané na parcele č. 372/8 o výmere 1041 m² a stavby (administratívno-prevádzková budova súpisné č. 2528 postavená na parcele č. 372/16 a sklad súpisné č. 2528 postavený na parcele č. 372/15) absolútne neplatný právny úkon (podľa § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka).

18. Vzhľadom na závery dovolacieho súdu vyslovené v uznesení z 28. februára 2019, sp. zn. 2ObdoV/3/2018 odvolací súd posudzoval platnosť kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 v časti týkajúcej sa prevodu pozemku zapísaného na parcele č. 372/15 nachádzajúceho sa pôvodne na parcele č. 370/105 vo výmere 95 m², ktorý úpadca nadobudol na základe kúpnej zmluvy z 11. apríla 1997 od predávajúceho STAVOVÝROBA Košice, štátny podnik v likvidácii.

18.1. Odvolací súd pritom dospel k záveru, že kúpna zmluva zo 14. septembra 1998 je neplatná aj v tejto časti. Na bližšie odôvodnenie odvolací súd uvádza nasledovné:

19. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

19.1. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že:

- Pre úvahu o tom, či ide o časť právneho úkonu, ktorú nemožno oddeliť od ostatného obsahu právneho úkonu (§ 41 Občianskeho zákonníka) je nerozhodné, či sa právny úkon týka veci (napr. pozemku), ktorú je možné rozdeliť, ale rozhodné je, či ide o časť právneho úkonu obsahovo oddeliteľnú (viď R 3/1981),

- Čiastočná neplatnosť právneho úkonu je možná len za podmienok, ktoré ustanovuje §41 Občianskeho zákonníka. Čiastočná neplatnosť sa však vylúči, ak sa dôvod neplatnosti týka podstatnej náležitosti, v takomto prípade bude neplatným vždy právny úkon ako celok (viď 5Obdo/47/2010),

- Otázkou možnosti a nemožnosti oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nielen z hľadiska oddeľovanej časti. Zmluvu, pokiaľ ide o jej zákonom určené pojmové znaky, treba chápať ako nedeliteľný celok (viď 5Cdo/26/2011),

- Pre posúdenie, či je časť právneho úkonu oddeliteľná od jej ostatného obsahu, nemožno si vystačiť len

so záverom, že nepriamym predmetom posudzovaného právneho úkonu sú dve samostatné veci, pozemok a stavba na ňom zriadená. Posúdenie toho, či možno časť právneho úkonu oddeliť od ostatného obsahu, úzko súvisí s jeho výkladom, uplatnia sa preto interpretačné zásady, ktoré vyplývajú z ustanovenia. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 25. septembra 1997, sp. zn. 2Cdon/254/96).

20. Vzhľadom na uvedené kúpna zmluva by bola neplatná iba v časti, ak by bolo možné oddeliť časť týkajúcu sa prevodu pozemku zapísaného na parcele č. 372/15 nachádzajúceho sa pôvodne parcele č. 370/105 vo výmere 95 m² od zostávajúcej časti. Uvedený postup však nie je možný vzhľadom na povahu neplatného právneho úkonu (kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998) a jeho obsah.

20.1. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že vzhľadom na zmenu stavu vyvolanú geometrickým plánom z 9. septembra 1998 nie je možné ani len reálne rozdeliť časť prevádzaného pozemku (t. j. parcelu č. 372/15) v časti, ktorú predstavoval pôvodne (t. j. pred vyhotovením geometrického plánu) pozemok parcela č. 370/105 vo výmere 95 m² od zostávajúcej časti pozemku (časti pôvodnej parcely č. 372/8).

20.2. Zároveň táto časť pozemku nie je ani obsahovo oddeliteľná od zostávajúcich prevádzaných nehnuteľností. Predovšetkým vôľou zmluvných strán (úpadcu a pôvodného žalobcu) bolo previesť nehnuteľnosti tvoriace predmet kúpy (pozemky a stavbu) ako celok, a nie osobitne časť pozemku predstavujúceho pôvodnú parcelu č. 370/105 vo výmere 95 m² a časti pôvodnej parcely č. 372/8 vo výmere 1041 m².

20.3. Predmet kúpy (t. j. prevádzané pozemky a stavba) predstavuje podstatnú náležitosť kúpnej zmluvy, ktorú treba považovať za nedeliteľný celok, pričom ak sa dôvod neplatnosti týka podstatnej náležitosti (v rozhodovanom spore nehnuteľností prevádzaných úpadcom, ktoré nadobudol zmluvou o predaji podniku č. 427/1993 od Fondu - pozn. odvolacieho súdu), neplatným je vždy právny úkon ako celok a nie len jeho časť. Taktiež pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností odvolací súd poukazuje na to, že v čl. IV kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 si dohodli zmluvné strany kúpnu cenu za pozemok - parcelu č. 372/15 o výmere 1136 m² v sume 1 136 000,- Sk, pričom nebola osobitne dohodnutá kúpna cena za pozemok predstavujúci pôvodne parcelu č. 370/105 a osobitne za pozemok predstavujúci časť pôvodnej parcely č. 372/8.

20.4. Časť pozemku - parcela č. 372/15 (pôvodne predstavujúceho parcelu č. 370/105 vo výmere 95 m²), ktorú dôvod absolútnej neplatnosti priamo nezaťažuje, tak nemožno obsahovo oddeliť od zostávajúcej časti predávaného pozemku, a preto s poukazom na znenie ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy iba čiastočná neplatnosť kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998, v zmysle ktorej by bola kúpna zmluva neplatná len v časti týkajúcej sa prevodu nehnuteľností nadobudnutých úpadcom od Fondu.

21. Odvolací súd preto uzatvára, že kúpna zmluva zo 14. septembra 1998 je ako celok absolútne neplatná s poukazom na znenie ustanovenia § 19a ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka.

22. Pre rozhodnutie v spore tak je významné len posúdenie, či žalobca (resp. jeho predchodca) mohol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam - ktorých vylúčenia sa domáha z konkurznej podstaty - nadobudnúť vydržaním.

22.1. Argumentácia odvolateľa o vydržaní sporných nehnuteľností je založená na tom, že sa v desaťročnej lehote počítanej od uzatvorenia kúpnej zmluvy (t. j. do 14. septembra 2008) nedozvedel o dôvode, pre ktorý by mala byť kúpna zmluva zo 14. septembra 1998 absolútne neplatná. Predmetnú argumentáciu však považuje odvolací súd za nesprávnu a nemajúcu oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka upravujúcich vydržanie.

23. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

23.1. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

24. Pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zákon vyžaduje dve kumulatívne podmienky, ktorými sú 1/ oprávnenosť držby a 2/ jej nepretržitosť počas 10 rokov. Ak čo i len jedna z podmienok nie je splnená, k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nemohlo dôjsť.

24.1. Definíciu oprávneného držiteľa obsahuje ustanovenie § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozumie sa ním osoba, ktorá je zo zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľná, že jej vec, ktorú má v držbe, patrí. Uvedené znamená, že aby bol držiteľ zo zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, musí splniť všetky zákonné požiadavky, ktoré sú (inak) potrebné na nadobudnutie vlastníckeho práva.

24.2. Najvyšší súd už v rozsudku zo 16. decembra 2008, sp. zn. 2Cdo/271/2007 uviedol, že „vydržanie je osobitný spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva veci, ktorých vlastníctvo nenadobudol.“ Obsahovo rovnaké závery zaujal najvyšší súd aj v ďalších rozhodnutiach (k tomu vid' aj 5Cdo/49/2010, 3Cdo/12/2010, 4Cdo/287/2006 a 5Cdo/234/2009).

24.3. V rozhodovanom spore žalobca (resp. jeho predchodca) odvodzoval svoju držbu sporných nehnuteľností od kúpnej zmluvy uzatvorenej s úpadcom dňa 14. septembra 1998. Pôvodný žalobca mohol byť so zreteľom na všetky okolnosti (t. j. z objektívneho hľadiska) dobromyseľný, že mu prevádzané nehnuteľnosti patria najskôr dňom, kedy by (nebyť absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy) splnil všetky podmienky na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Týmto dňom je deň, kedy došlo k vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (t. j. 7. október 1998).

24.4. Žalobca (a aj jeho predchodca) však desaťročnú lehotu na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam počítal odo dňa uzatvorenia spornej kúpnej zmluvy (t. j. od 14. septembra 1998). Dátum uzavretia kúpnej zmluvy však predstavuje subjektívne hľadisko prezentované žalobcom, ktoré nemá vplyv na vydržanie vlastníckeho práva.

24.5. V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa, že pôvodný žalobca nemohol objektívne nadobudnúť pocit, že mu prevádzané nehnuteľnosti patria už od okamihu uzatvorenia kúpnej zmluvy, keďže zákon s uzavretím kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, spája len obligačné účinky medzi zmluvnými stranami, nie však vecno-právne účinky (t. j. nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam), ktoré zákon spája až s vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (k tomu vid' aj 2Cdo/184/2005). Vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností má totiž konštitutívne (a nie deklaratorne) účinky a až vkladom dochádza k vzniku, zmene alebo zániku práv k nehnuteľnostiam. Samotný okamih uzatvorenia kúpnej zmluvy nemohol u (pôvodného) žalobcu predstavovať okolnosť, so zreteľom na ktorú by bol dobromyseľný v tom, že mu nehnuteľnosti patria, keďže omyl vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalnej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedliteľný (k tomu vid' aj 5Cdo/49/2010, 4Cdo/361/2012, 4Cdo/283/2009 a 3Cdo/46/2017).

24.6. Obdobie od uzavretia kúpnej zmluvy (14. septembra 1998) do vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (7. októbra 1998) preto nepredstavuje obdobie, kedy by pôvodný žalobca mohol byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu predmetné nehnuteľnosti patria, a teda sa do vydržacej lehoty podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka nezapočítava. V tomto období totiž vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam napriek uzavretej kúpnej zmluve stále svedčalo úpadcovi ako predávajúcemu, o čom musel mať vedomosť tak úpadca, ako aj pôvodný žalobca.

25. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že celá argumentácia žalobcu je postavená na tom, že list z 11. septembra 2008 - z ktorého vyplýva dôvod absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 - nebol jeho predchodcovi doručený do 14. septembra 2008. Žalobca tak netvrdil, že by predmetný list nebol jeho predchodcovi vôbec doručený, ale že k jeho doručeniu nedošlo ku dňu, ktorý on sám subjektívne považoval za deň uplynutia desaťročnej vydržacej lehoty.

25.1. Ako už bolo uvedené vyššie, rozhodujúcim dňom pre začatie plynutia vydržacej lehoty bol deň vkladu kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 do katastra nehnuteľností, t. j. 7. október 1998. Z obsahu súdneho spisu je pritom nesporné, že do 7. októbra 2008 sa list veriteľa z úpadcu z 11. septembra 2008, z ktorého vyplýva dôvod absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998, musel dostať do dispozičnej sféry pôvodného žalobcu.

25.2. Veriteľ úpadcu využil všetky dostupné prostriedky, aby pôvodnému žalobcovi oznámil, že kúpna zmluva, ktorú uzatvoril s úpadcom, predstavuje absolútne neplatný právny úkon, a to jednak e-mailovou správou adresovanou konateľovi úpadcu, doručením listu z 11. septembra 2008 pôvodnému žalobcovi prostredníctvom faxu (dňa 11. septembra 2008), ako aj odoslaním listu z 11. septembra 2008 na adresu pôvodného žalobcu prostredníctvom pošty ako doporučenú zásielku (odovzdanú na prepravu dňa 11. septembra 2008).

25.3. Odvolací súd pritom poukazuje na vyjadrenie žalobcu na pojednávaní dňa 17. januára 2014, z ktorého vyplýva, že uvedená faxová správa mu mohla byť doručená tak, ako to uviedla protistrana. Pokiaľ ide o spochybňovanie doručenia listu z 11. septembra 2008 prostredníctvom pošty s odkazom, že sa u pôvodného žalobcu nevedela poštová kniha, takáto argumentácia žalobcu nemôže obstať. Z obsahu súdneho spisu je (aj s poukazom na predložený podací lístok s poštovou pečiatkou) nepochybné, že list z 11. septembra 2008 bol doručovaný pôvodnému žalobcovi na adresu jeho sídla zapísanú v Obchodnom registri.

26. Podľa odvolacieho súdu je tak zrejmé, že list veriteľa úpadcu z 11. septembra 2008 sa dostal do dispozičnej sféry (či už prostredníctvom faxu, alebo poštou) pôvodného žalobcu - tak aby mal možnosť sa s jeho obsahom oboznámiť ešte pred uplynutím desaťročnej lehoty na vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (t. j. do 7. októbra 2008).

26.1. Na základe uvedeného došlo k pretrhnutiu plynutia vydržacej lehoty pred jej uplynutím a pôvodný žalobca už nemohol byť považovaný za oprávneného držiteľa, keďže mu z obsahu listu z 11. septembra 2008 od okamihu jeho doručenia muselo byť zrejmé, že nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy.

26.2. Pôvodný žalobca tak nespĺnil kumulatívne zákonné podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže ich nemal v oprávnenej držbe nepretržite po dobu 10 rokov (t. j. do 7. októbra 2008).

26.3. Podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním tak nie sú splnené ani na strane súčasného žalobcu, keďže tento mal nadobudnúť nehnuteľnosti od pôvodného žalobcu ako od nevlastníka (keďže nemohol nadobudnúť vlastnícke právo od úpadcu na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy) a zároveň ako od nedobromyseľného držiteľa (hoci táto nedobromyseľnosť bola daná až tesne pred uplynutím vydržacej lehoty) a zároveň žalobca disponoval vedomosťou o prebiehajúcom excindačnom spore, v ktorom sa ako predbežná otázka riešila absolútna neplatnosť kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998, ako aj otázka, či pôvodný žalobca mohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním.

27. Keďže pôvodný žalobca nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX špecifikovaných ako pozemok parcela č. 372/15 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1136 m², parcela č. 372/16 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 92 m², stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/15 a stavba - súpisné č. 2528 stojaca na parcele č. 372/16, na základe kúpnej zmluvy zo 14. septembra 1998 z dôvodu jej absolútnej neplatnosti pre rozpor so zákonom (viď bod 21. vyššie) a zároveň vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nenadobudol ani vydržaním pre nespĺnenie zákonných podmienok podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka (viď body 24., 25. a 26. vyššie), odvolací súd konštatuje, že žalobca v konaní o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty nepreukázal, že by mu patrilo subjektívne právo k daným nehnuteľnostiam, ktoré by spochybňovalo oprávnenosť ich zaradenia správcom konkurznej podstaty do súpisu majetku. Krajský súd z uvedeného dôvodu excindačnú žalobu podľa § 19 ZKV správne zamietol.

27.1. Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobca v odvolaní nedôvodne vytýkal krajskému súdu, že vec nesprávne právne posúdil.

28. Záverom odvolací súd uvádza, že pri svojom rozhodovaní nemohol posudzovať, či odvolateľ (resp.

jeho predchodca) nadobudol alebo nenadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam - ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty sa domáhal v predmetnom spore - v dobrej viere (s odkazom na nález ústavného súdu zo 16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015), čím argumentoval v dovolaní proti skoršiemu rozsudku odvolacieho súdu z 11. júla 2017, sp. zn. 3Obo/17/2017, keďže ako už bolo uvedené (viď bod 9. vyššie) odvolací súd je pri svojom rozhodovaní viazaný odvolacími dôvodmi (a spôsobom a kvalitou argumentácie odvolateľa, pričom v dovolaní predmetnú námietku žalobca neuplatnil [argumentácia odvolateľa bola postavená na tvrdení o nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním (ku ktorému však nedošlo - pozn. odvolacieho súdu) a nesprávnym právnym posúdením veci krajským súdom v tejto otázke]. Odvolací súd tak nemohol podrobiť túto (dovoláciu) námietku meritórnemu odvolaciemu prieskumu. Rovnako tak odvolaciemu súdu nevyplývala povinnosť zaoberať sa predmetným tvrdením žalobcu ani z rozhodnutia dovolacieho súdu, keď s poukazom na znenie ustanovenia § 455 C. s. p. bol odvolací súd povinný v ďalšom konaní skúmať, či je neplatná celá kúpna zmluva zo 14. septembra 1998, alebo len jej časť.

28.1. Len ako poznámku dáva odvolací súd do pozornosti, že predmetný nález by nebol na rozhodovaný spor vôbec aplikovateľný, keďže pôvodný žalobca (do ktorého práv vstúpil počas prebiehajúceho sporu odvolateľ) predstavuje v tomto ponímaní nevlastníka a nie ďalšieho nadobúdateľa po nevlastníkovi - je objektívne vylúčené posudzovať, či žalobca (resp. pôvodný žalobca) mohol nadobudnúť vlastnícke právo s odkazom na ochranu práv nadobudnutých v dobrej viere.

28.2. Otázkou vyriešenia prelomenia zásady nemo plus iuris v rámci rozhodovacej praxe ústavného súdu sa zoberá nález IV. senátu ústavného súdu z 19. januára 2021, sp. zn. I. ÚS 510/2016, v ktorom sa okrem iného uvádza, že „dobromyseľní nadobúdatelia mohli legitímne očakávať, že im súdna ochrana bude poskytnutá, avšak len ako dobromyseľným držiteľom (§ 130 Občianskeho zákonníka), pretože platná právna úprava v čase podania žaloby v zásade vylučovala možnosť nadobudnutia plnohodnotného vlastníckeho práva na základe absolútne neplatného právneho úkonu“ (bod 51. odôvodnenia nálezu). Tiež touto otázkou sa zoberal Veľký senát obchodnoprávneho kolégia v rozhodnutí sp. zn. IVObo/2/2020 z 27. apríla 2021, na ktorého závery trojčlenný senát rozhodujúci v tejto veci s celom rozsahu odkazuje.

28.3. Žalobca v tomto spore však ani netvrdil, že by posudzovaný prípad (a jeho postavenie, resp. postavenie pôvodného žalobcu) spadal pod niektorú z výnimiek, kedy zákon umožňuje prelomenie zásady nemo plus iuris a nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa.

29. Odvolací súd konštatuje, že konanie pred súdom prvej inštancie síce bolo postihnuté vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. (viď bod 10. vyššie), avšak vzhľadom na znenie ustanovenia § 390 C. s. p. išlo o nedostatok, ktorý bolo možné odstrániť v odvolacom konaní. Naopak v otázke rozhodujúcej pre predmetný spor krajský súd vec správne právne posúdil (viď bod 27. vyššie).

29.1. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie z 15. decembra 2016, č. k. 4Cbi/9/2009-340 ako vo výroku vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

30.1. Odvolací súd zároveň s poukazom na znenie ustanovenia § 453 ods. 3 C. s. p. rozhodol aj o trovách dovolacieho konania vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 2ObdoV/3/2018 a v konaní úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

30.2. O výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania žalovanej rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

31. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodol v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.